

Asia: VN/13333/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (valmistavan opetuksen lisäopetus ja aamu- ja iltapäivätoiminnan rahoitus)

Lausunnonantajan lausunto

Mitä mieltä olette perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksesta?

-

Onko perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus mielestänne tarpeellinen?

-

Onko perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen rahoitusratkaisu toimiva?

-

Onko teillä lausuttavaa aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen korottamista koskevaan osuuteen esityksessä?

Esityksessä ehdotetaan aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien enimmäismaksujen määrää korotettavaksi noin 23 prosentilla. Esityksessä tuodaankin esille, että vaikka lainsäädäntö velvoittaa tietyissä tilanteissa maksujen perimättä jättämiseen, voi silti syntyä tilanteita, joissa maksujen korotukset vaikuttavat perheen päätökseen hakeutua aamu- ja iltapäivätoimintaan. Maksujen korottaminen voi vähentää toimintaan osallistumista nykyisestä sekä asettaa osan lapsista sekä monilapsiset ja pienituloisemmat lapsiperheet muihin verrattuna eriarvoiseen asemaan.

Satakunnan hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palveluiden toimialueen lausunnonantajien näkemyksen mukaan tämä riski on todellinen ja tulee ottaa huomioon, mikäli maksujen korotukseen tästä tiedetystä riskistä huolimatta päädytään. On todettu ja uutisoitu, että sosiaaliturvaan, työttömyysturvaan, järjestöavustuksiin ja palvelutasoon tehdyt heikennykset ovat lisänneet eriarvoisuutta ja lapsiköyhyyttä Suomessa. Lastensuojeluilmoitusten määrä vuonna 2024 koskien nuorempia lapsia on lisääntynyt. Nyt esitetty aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien enimmäismaksujen määrän korotus 23% olisi yksi heikennys lisää ja vaikuttaa suoraan lapsiperheiden taloudelliseen tilanteeseen.

Ottaen huomioon sen, että aamupäivätoiminta ja iltapäivätoiminta voidaan nähdä vaikuttavana ennalta ehkäisevää lastensuojeluna, jolla on erityisesti lasten koulupolun alkuvaiheessa merkittävä turvaa ja vakautta tuova palvelu pienille lapsille, joiden koulupäivät ovat lyhyitä, on riski, että nostamalla maksuja osa vanhemmista jättää lapsensa toiminnan ulkopuolelle. Tämä lisää turvattomuutta ja koulupolun alkuvaiheessa erilaisia suojelun tarpeen ja syrjäytymisen riskejä näillä lapsilla. On mahdollista, että sosiaaliturvalla ja muilla sosiaalipalveluilla joudutaan paikkaamaan tätä tarvetta niin yksilöllisinä palveluina kuin taloudellisella tuella maksuihin.

Onko teillä lausuttavaa aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen indeksisäännöstä koskevaan osuuteen esityksessä?

-

Onko teillä muuta lausuttavaa esitysluonnoksesta (esim. vaikutusarvioinnit)

-

Mäkiranta Tero
Satakunnan hyvinvointialue

Astala Miia
Satakunnan hyvinvointialue